

AB-104

April-2022

M.Ed., Sem.- IV

B-108 : Issue and Challenges in Secondary Education

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ-I

1. (A) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણનાં ઉત્તરો આપો : 21
- (1) સમાન શૈક્ષણિક તક સંબંધિત બંધારણીય જોગવાઈઓ સ્પષ્ટ કરો.
  - (2) અસમાનતા નિવારણ માટે સમાવેશી શિક્ષણની ભૂમિકા વર્ણવો.
  - (3) શિક્ષણમાં ગુણવત્તા સુધારણાનાં ધોરણો અંગે નોંધ તૈયાર કરો.
  - (4) રાષ્ટ્રીય માધ્યમિક શિક્ષણ અભિયાન (RMSA)માં સૂચિત અસમાનતા નિવારણ સંદર્ભેની જોગવાઈઓ મુદ્દાસર વર્ણવો.
  - (5) “શિક્ષણની ગુણવત્તા સુધારણામાં શિક્ષકની ભૂમિકા મહત્વની છે.” – ઉદાહરણસહ સમજાવો.
  - (6) NUEPA શું છે ? તેના ગમે તે ત્રણ વિભાગોના નામ જણાવીને દરેકના બે-બે કાર્યો જણાવો.
- (B) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બેનાં ઉત્તરો આશરે એક વાક્યમાં આપો : 4
- (1) RTE અધિનિયમનું પૂર્ણ નામ જણાવો.
  - (2) NIOS દ્વારા કયા-કયા અભ્યાસક્રમો ચલાવવામાં આવે છે ?
  - (3) શિક્ષણમાં નિષ્પક્ષતા એટલે શું ?
  - (4) શાળા શિક્ષણમાં ગુણવત્તા વધારવાની વ્યવસ્થાકીય વ્યૂહરચનાઓ કઈ-કઈ છે ?

વિભાગ-II

2. (A) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણનાં ઉત્તરો આપો : 21
- (1) સ્ત્રી અધિકારોનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી, તે અંગેના ગમે તે છ કાયદાકીય અધિકારો જણાવો.
  - (2) “પ્રવર્તમાન વિશ્વમાં પર્યાવરણની જાળવણી અને સંરક્ષણ અતિ આવશ્યક છે.” – પ્રસ્તુત વિધાનના સંદર્ભમાં તમારી દલીલો રજૂ કરો.
  - (3) શાળા અભ્યાસક્રમમાં પર્યાવરણ શિક્ષણને સંકલિત કરવા તમે કઈ-કઈ પ્રકારની શૈક્ષણિક અને શિક્ષણોત્તર પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરશો ?
  - (4) શાંતિ માટેના શિક્ષણનો અર્થ સમજાવીને રાષ્ટ્રનાં સંદર્ભમાં તેની જરૂરિયાત વર્ણવો.
  - (5) રાષ્ટ્રીય પર્યાવરણ નીતિ-2006 સમજાવો અને પર્યાવરણને લગતા અધિનિયમો અંગેની ચર્ચા કરો.
  - (6) ભારતીય બંધારણમાં સૂચિત મૂળભૂત અધિકારો વર્ણવો.
- (B) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બેનાં ઉત્તરો આશરે એક વાક્યમાં આપો : 4
- (1) કોઈ એક બાળ અધિકાર લખો.
  - (2) ટકાઉ વિકાસ એટલે શું ?
  - (3) પર્યાવરણ દિવસ કઈ તારીખે ઉજવવામાં આવે છે ?
  - (4) માનવ અધિકારની સંકલ્પના લખો.

AB-104

April-2022

M.Ed., Sem.- IV

B-108 : Issue and Challenges in Secondary Education

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

SECTION – I

1. (A) Answer any **three** out of the following questions : 21
- (1) Clarify the Constitutional provisions related to equal educational opportunities.
  - (2) Describe the role of Inclusive Education for inequality prevention.
  - (3) Write a note on quality improvement standards in education.
  - (4) Describe point-wise about the provisions of inequality prevention mentioned in RMSA.
  - (5) “Teacher’s role is important in quality improvement of education.” – Explain this with illustration.
  - (6) What is NUEPA ? Name any three sections of it and two functions of each one.
- (B) Answer any **two** of the following questions in about **one** sentence : 4
- (1) Write the full form of the RTE Act.
  - (2) Which courses are run by NIOS ?
  - (3) What is equality in Education ?
  - (4) Which are the management strategies for enhancement of quality in school education ?

SECTION – II

2. (A) Answer any **three** out of the following questions : 21
- (1) By explaining the meaning of women rights, state any six legal rights regarding this.
  - (2) “Protection and conservation of environment is very important in present era.” – Represent your arguments regarding this statement.
  - (3) What kind of educational and extracurricular activities would you organize to integrate environmental education into the school curriculum ?
  - (4) By explaining the meaning of education for peace, describe its need in detail in context to nation.
  - (5) Explain the National Environment Policy-2006 and discuss the Acts related to environment.
  - (6) Describe the Fundamental Rights enshrined in Indian Constitution.
- (B) Answer any **two** out of the following questions in about **one** sentence : 4
- (1) Write one right of children.
  - (2) What is sustainable development ?
  - (3) On what date is Environment Day celebrated ?
  - (4) Write the concept of human rights.